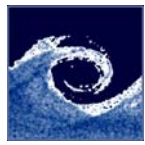

A TERVEZETT M0 ÚTGYŰRŰ ÉSZAKI SZEKTORÁNAK 11. ÉS 10. SZ. FŐUTAK KÖZÖTTI SZAKASZÁN VÁRHATÓ LÉGSZENNYEZETTSÉG

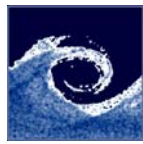

Az M0 útgyűrű

M0 útgyűrű, Budapest, északi szektor, 10. és 11. út közötti szakasz

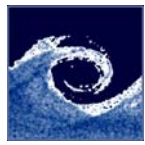
Vizsgált nyomvonalak

- domborzat
- 5 település
- alagutak és hidak

- A forgalmi előrejelzés alapján az emisszió meghatározása
  - Szélstatisztika meghatározása a területre
  - Légszennyezettség (NO_x, CO, PM₁₀) az 5* nyomvonalra
  - Javaslatok kidolgozása a határértékátlépések elkerülésére
  - Kommunikáció: az eredmények bemutatása a nyilvánosságnak.
- *ezekből mára már csak az alagutas változatok maradtak.*

Megbízó: NIF Zrt.
 Időtartam: 2007. február-július
 Alvállalkozó: Vibrocomp Kft - zajvédelmi vizsgálat

Szennyezők terjedése az atmoszférában

A szennyezők mozgását a levegő áramlása határozza meg. Ezért az áramlást modellezzük. A modellezés két módszere:

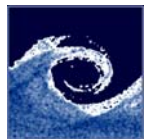
a) **Szélcsatorna modellkísérlet**

b) **Áramlástan numerikus szimuláció:** az áramlási és a terjedési folyamatok számításal történő leírása, elemzése (számítógépen)

A helyes eredmények fontos feltétele az atmoszféra alsó u.n. határrétegében kialakuló áramlás, a sebességmegoszlás, a *turbulencia* gondos modellezése.

A szélcsatorna és a modell

**1:1000
léptékű
modell**

28.5 km²

**Épületek,
domborzat,
vegetáció
modellezése**

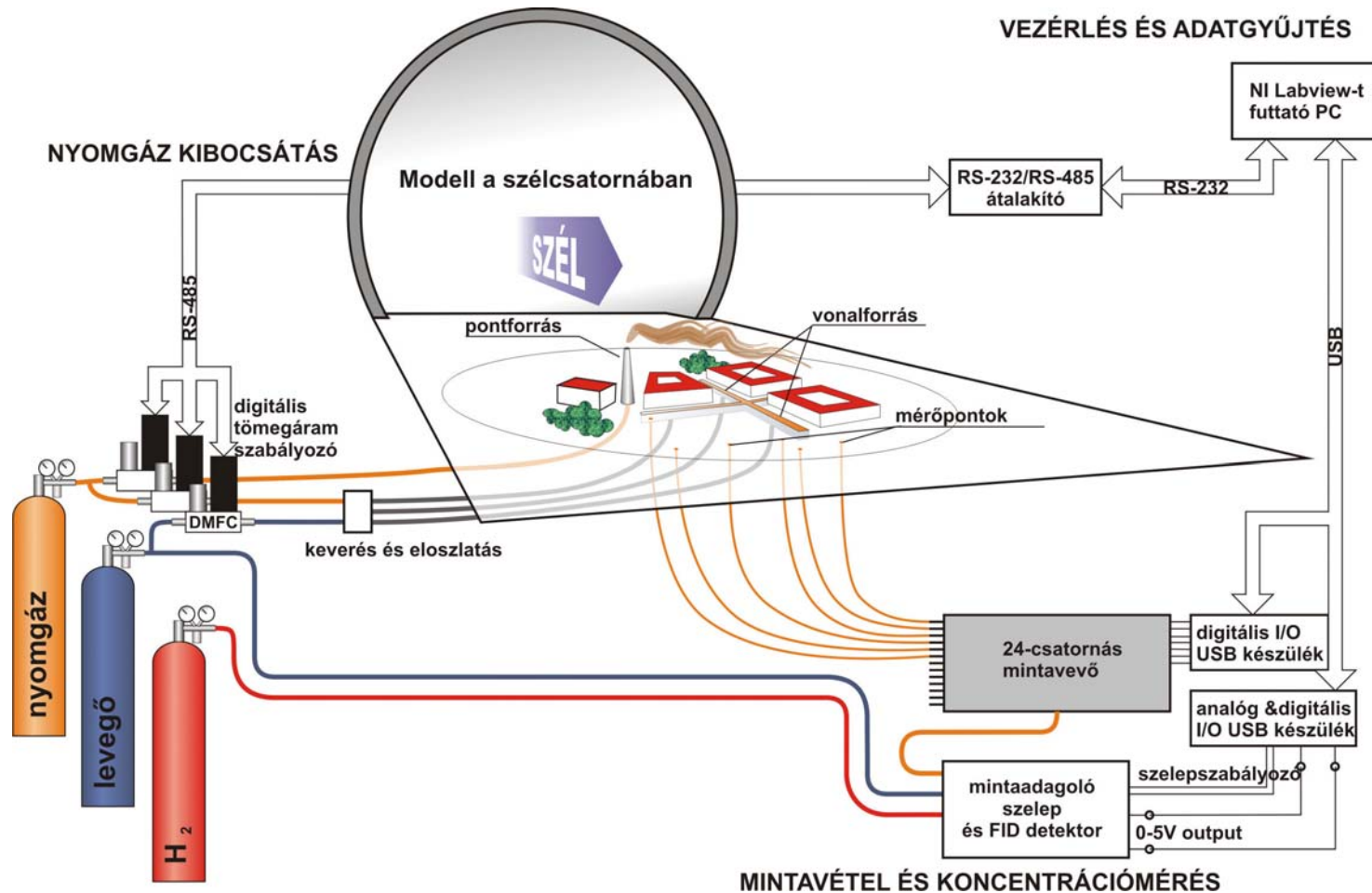
**Utak, mint
szennyező-
források**

**Több mint
1000
koncentráció
mérés**

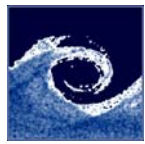
**Levegősugár átmérő: 2.6 m | mérőtér hossz: 8 m
max. szélesség: 220 km/h | teljesítmény: 600 kW**

Levegőszennyezettség vizsgálata szélcsatornában

- A nyomgáz bebocsátása pontforrásokon (alagút kijáratok) és vonalforrásokon (utak) keresztül
- Mintavétel a mérőpontokban
- A gázmintában lévő nyomgáz koncentrációjának mérése

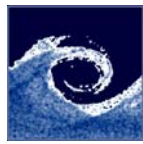

MISKAM – Mikroskaliges Strömung-und Ausbreitungsmodell (mikroskálájú áramlás- és terjedésmodell) - Mainzi Egyetem

- A szoftvert több körülbelül 70 helyen alkalmazzák német nyelvterületen, Franciaországban és Hollandiában szakértői tevékenységhez.
- **Meredek domborzat, komplex beépítettség, vegetáció (erdő) befolyásolta áramlás és terjedés modellezésére képes.**
- Szélcsend közeli állapot, erősen stabil vagy labilis légköri állapot, hőmérsékleti hatások, kémiai reakciók számítását nem teszi lehetővé.

- Szimulációk futtatása : 8 Intel processzoron kb. 1 hónapig tartott.

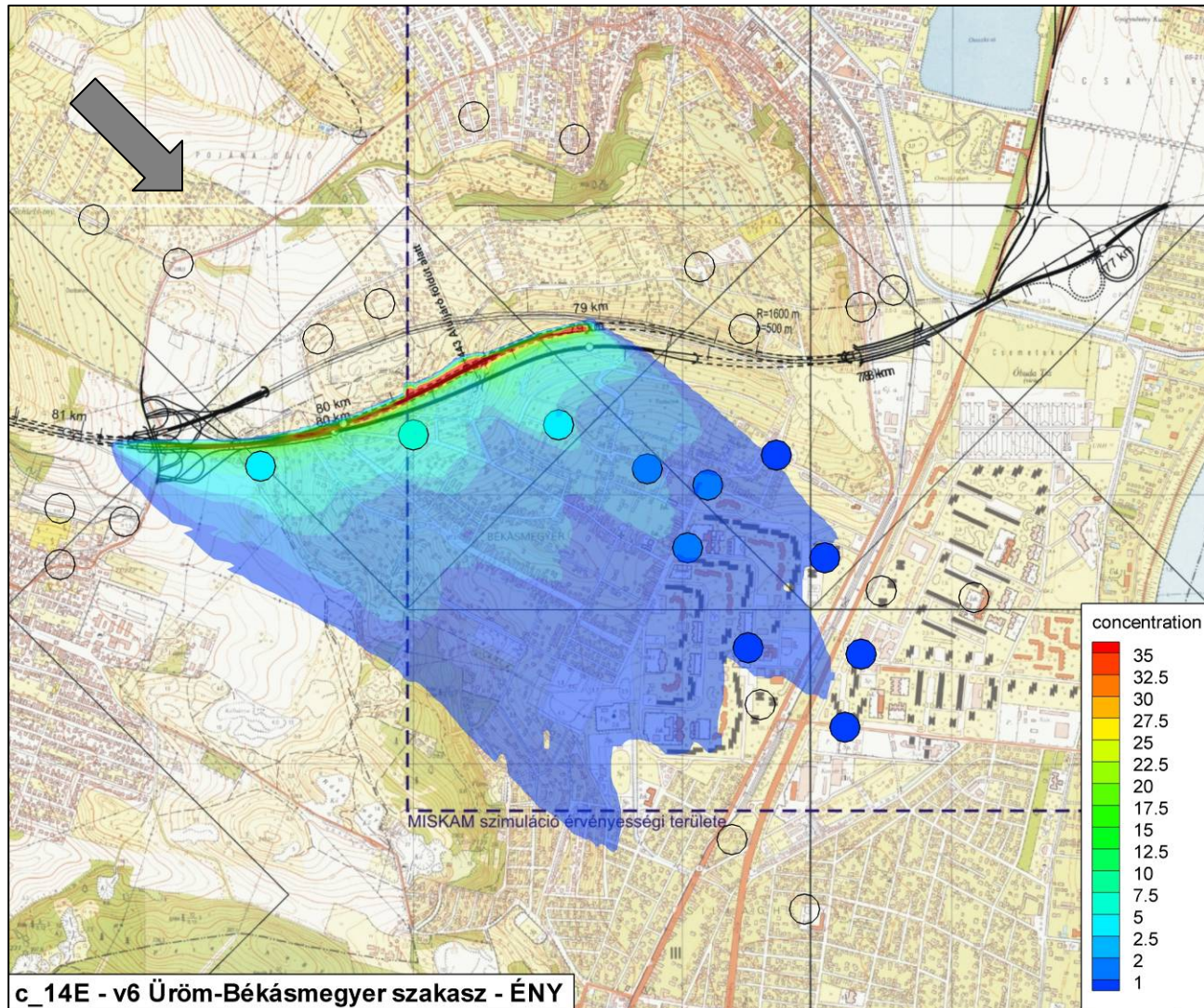

Szélcsatorna és szimulációs eredmények összevetése

Színezés: koncentráció szerint (kék – alacsony, piros – magas koncentráció)

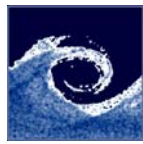
Körök: szélcsatorna mérés | **Eloszlás:** MISKAM-szimuláció

c_14E - v6 Üröm-Békásmegyer szakasz - ÉNY

A szélcsatorna mérések és a MISKAM-szimulációs eredmények a részletes kiértékelés során is jó egyezést mutattak. Ezért mindkét módszert hitelesnek fogadjuk el (amit a nemzetközi szakirodalom is megerősít.)

Eredmények - példa: 3-as változat, ürömi csomópont

Legrosszabb eset:

- csúcsórai forgalom
- alacsony szélesebbesség

Felszíni szakaszok:

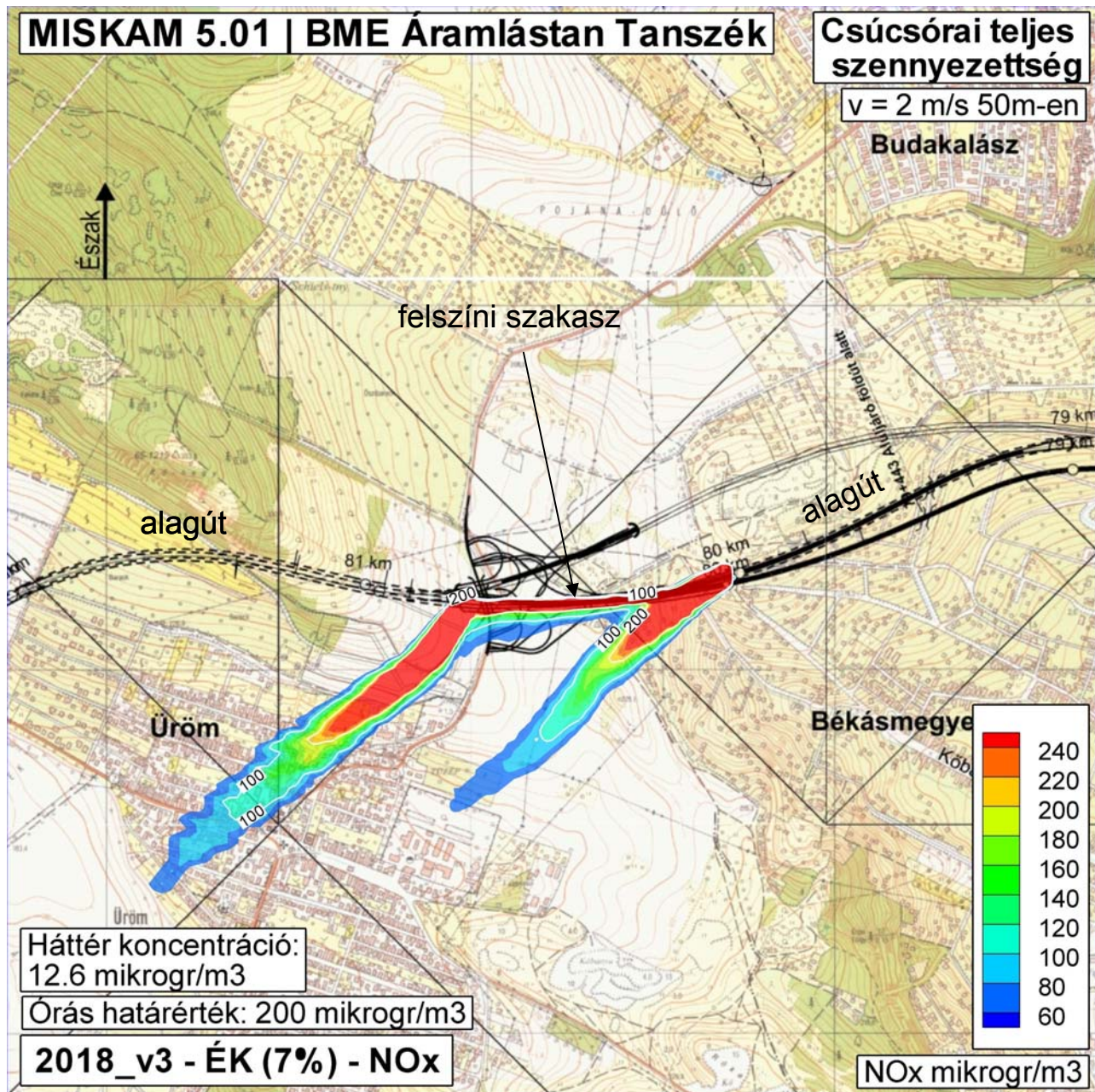
Határértékátlépés csak a kibocsátás közvetlen közelében

Alagutak:

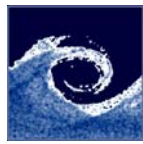
A teljes hosszon keletkezett szennyeződés a kapun lép ki. Jelentős túllépések

⇒ **műszaki megoldás**

kell a kilépő szennyezők eltávolítására

Eredmények - példa: 3-as változat, ürömi csomópont

Legrosszabb eset:

- csúcsórai forgalom
- alacsony szélesebség

Felszíni szakaszok:

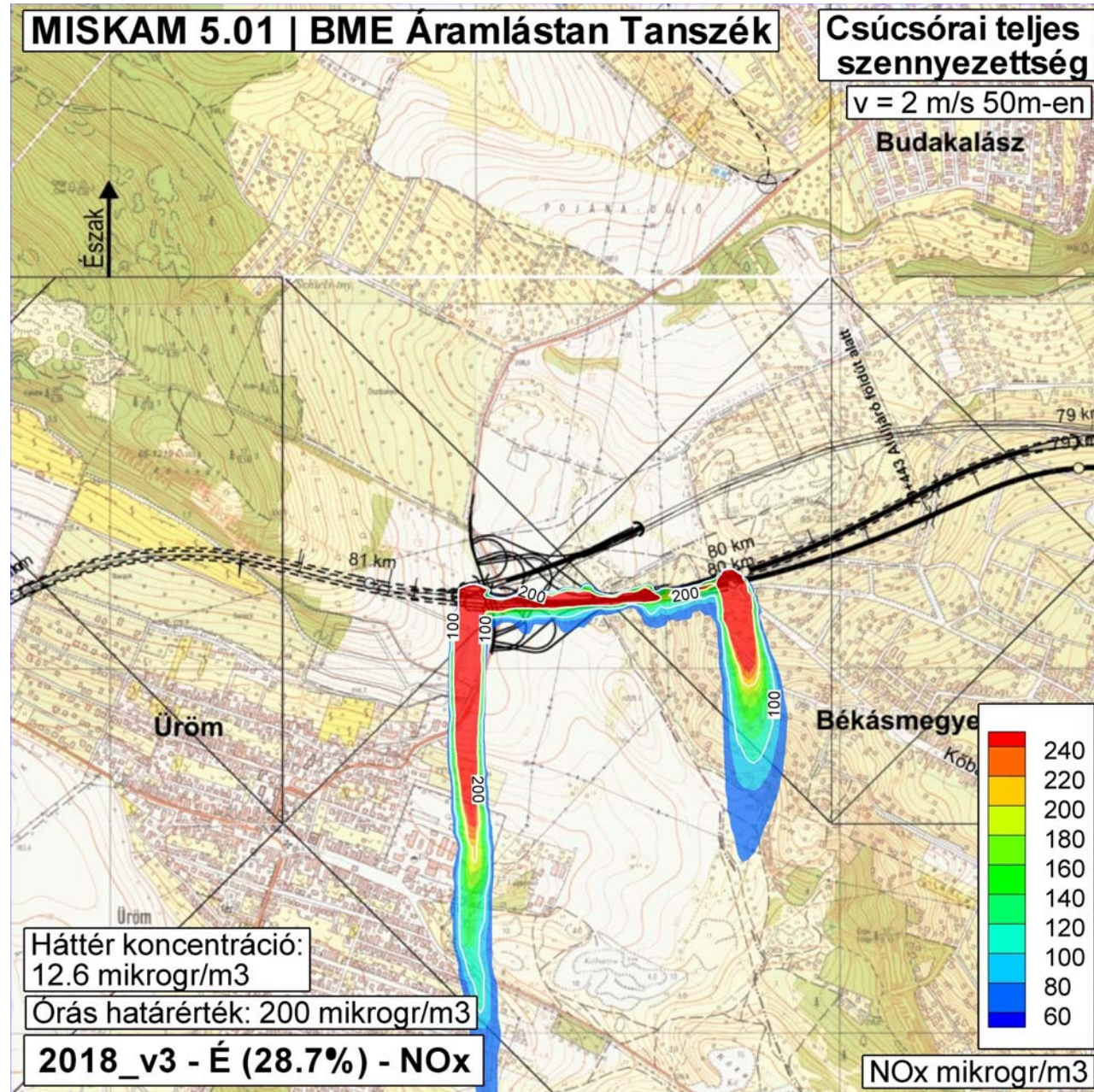
Határértékátlépés csak a kibocsátás közvetlen közelében

Alagutak:

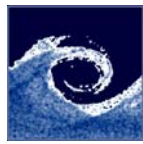
A teljes hosszon keletkezett szennyeződés a kapun lép ki. Jelentős túllépések

⇒ **műszaki megoldás**

kell a kilépő szennyezők eltávolítására

Eredmények - példa: 3-as változat, ürömi csomópont

Legrosszabb eset:

- csúcsórai forgalom
- alacsony szélesség

Felszíni szakaszok:

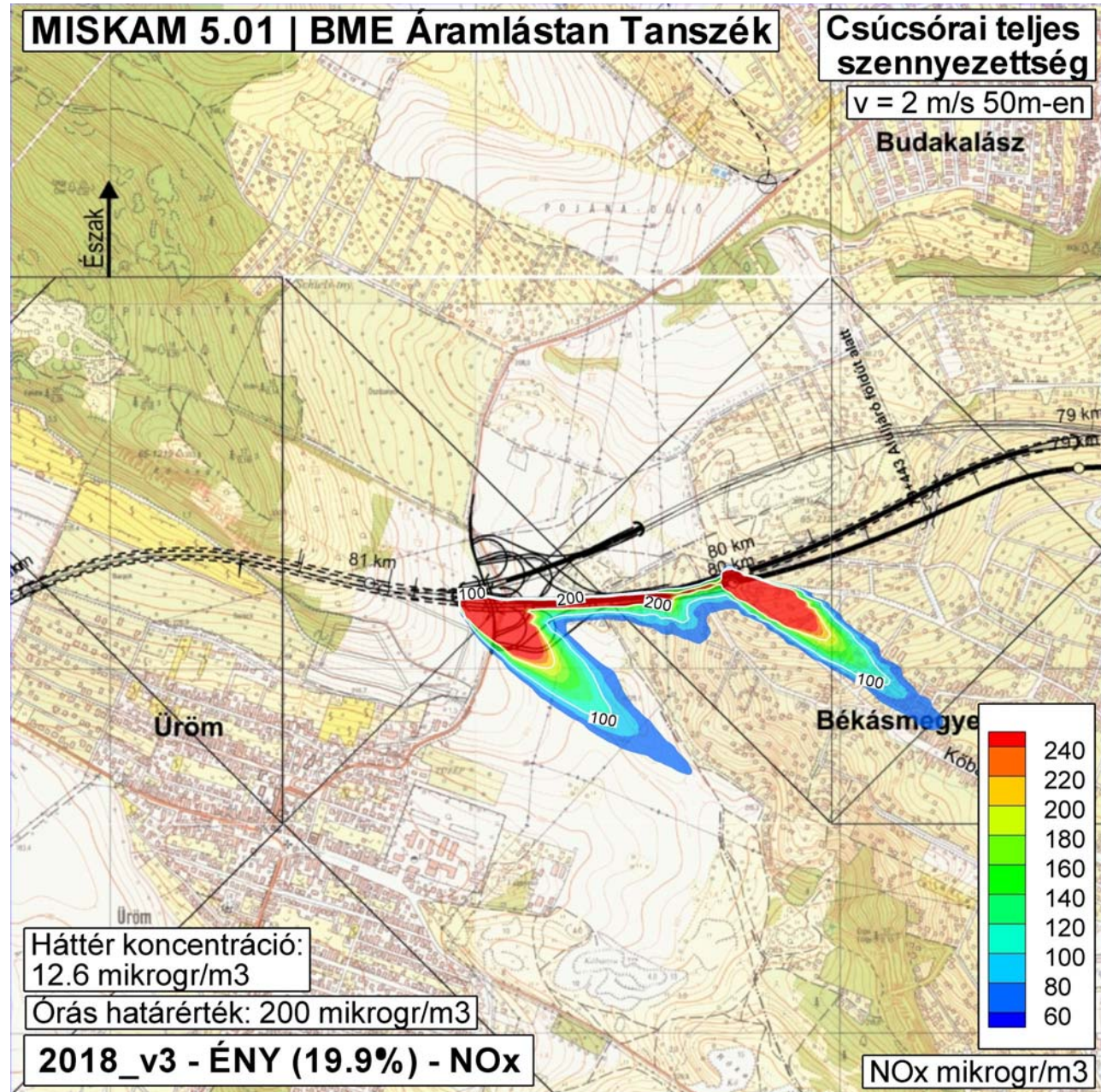
Határértékátlépés csak a kibocsátás közvetlen közelében

Alagutak:

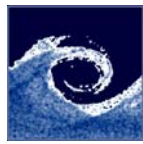
A teljes hosszon keletkezett szennyeződés a kapun lép ki. Jelentős túllépések

⇒ **műszaki megoldás**

kell a kilépő szennyezők eltávolítására

Eredmények - példa: 3-as változat, ürömi csomópont

Legrosszabb eset:

- csúcsórai forgalom
- alacsony szélesség

Felszíni szakaszok:

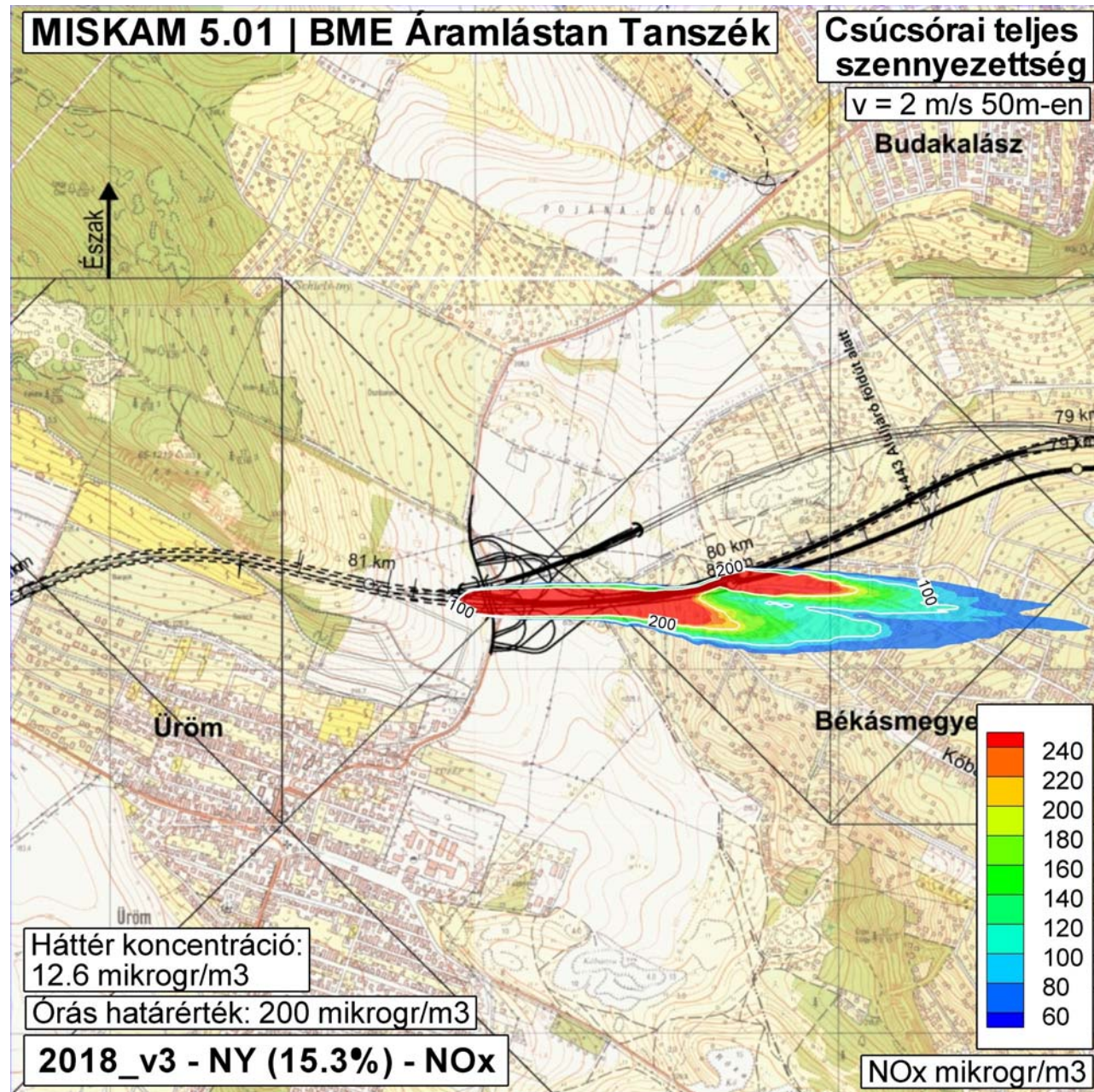
Határértékátlépés csak a kibocsátás közvetlen közelében

Alagutak:

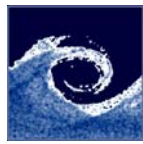
A teljes hosszon keletkezett szennyeződés a kapun lép ki. Jelentős túllépések

⇒ **műszaki megoldás**

kell a kilépő szennyezők eltávolítására

Eredmények - példa: 3-as változat, ürömi csomópont

Legrosszabb eset:

- csúcsórai forgalom
- alacsony szélesség

Felszíni szakaszok:

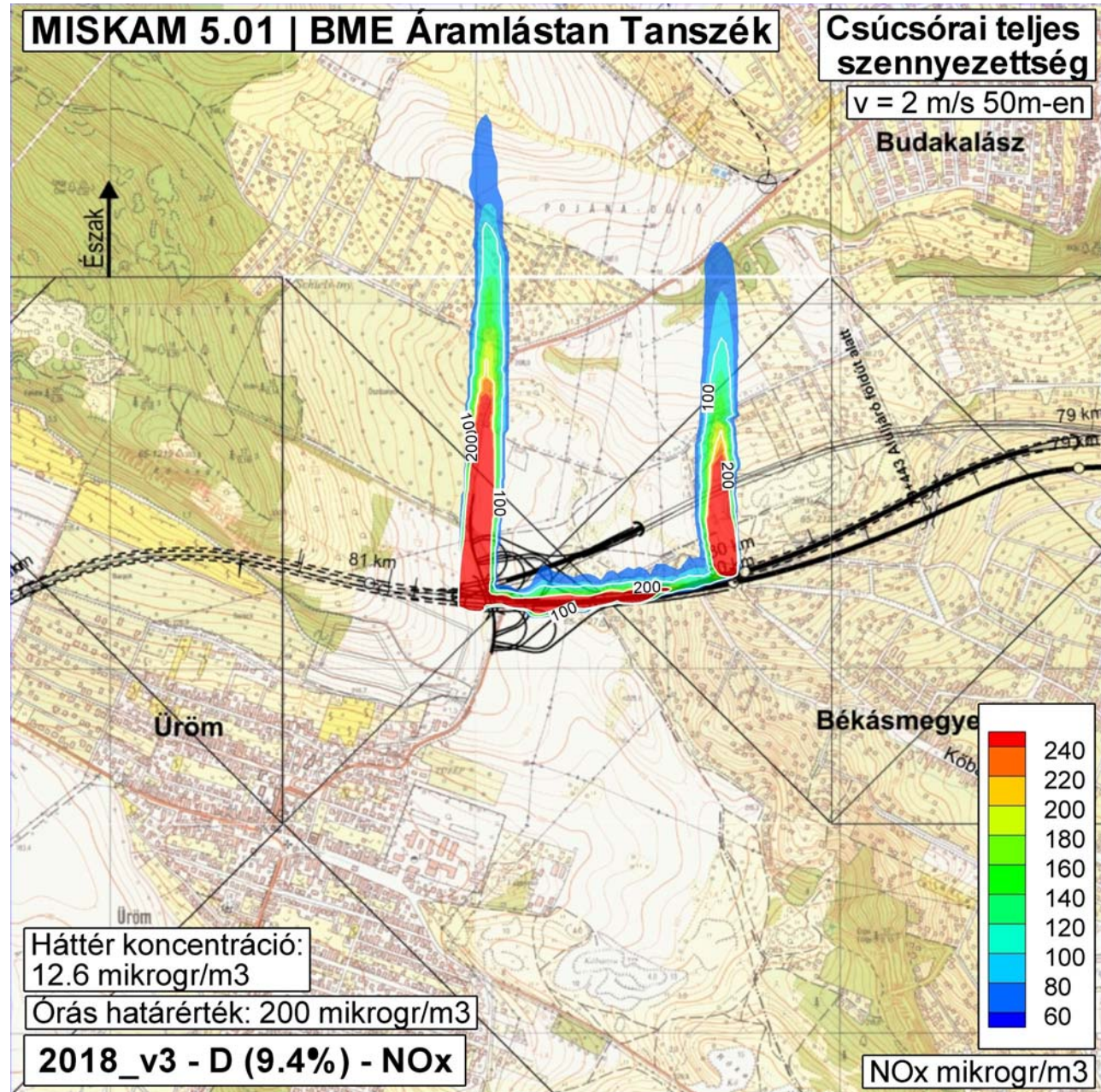
Határértékátlépés csak a kibocsátás közvetlen közelében

Alagutak:

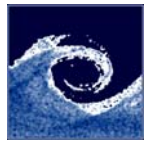
A teljes hosszon keletkezett szennyeződés a kapun lép ki. Jelentős túllépések

⇒ **műszaki megoldás**

kell a kilépő szennyezők eltávolítására

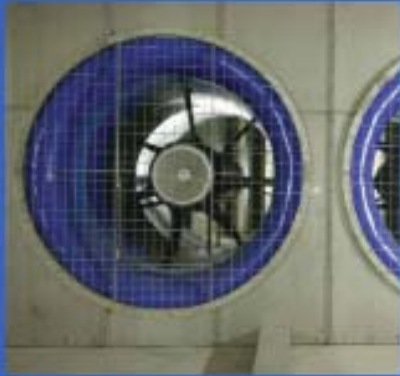

Javaslatok

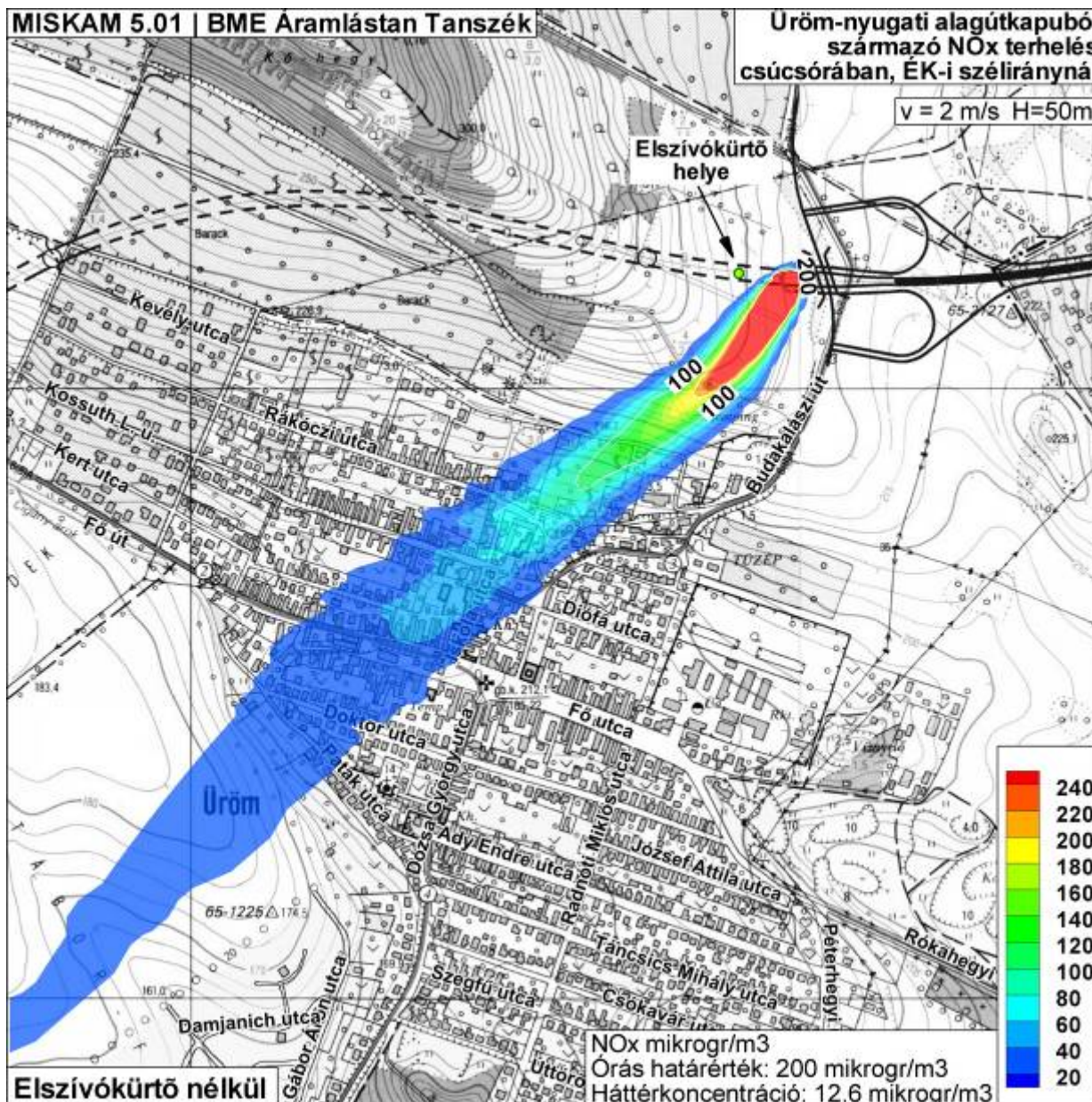
Kürtök építése az alagút szennyezett levegőjének elszívására, magasan történő kibocsátására

Nyugati példák a kürtök kialakítására városi és vidéki környezetben

Javaslatok – A kürtők működésének ellenőrzése

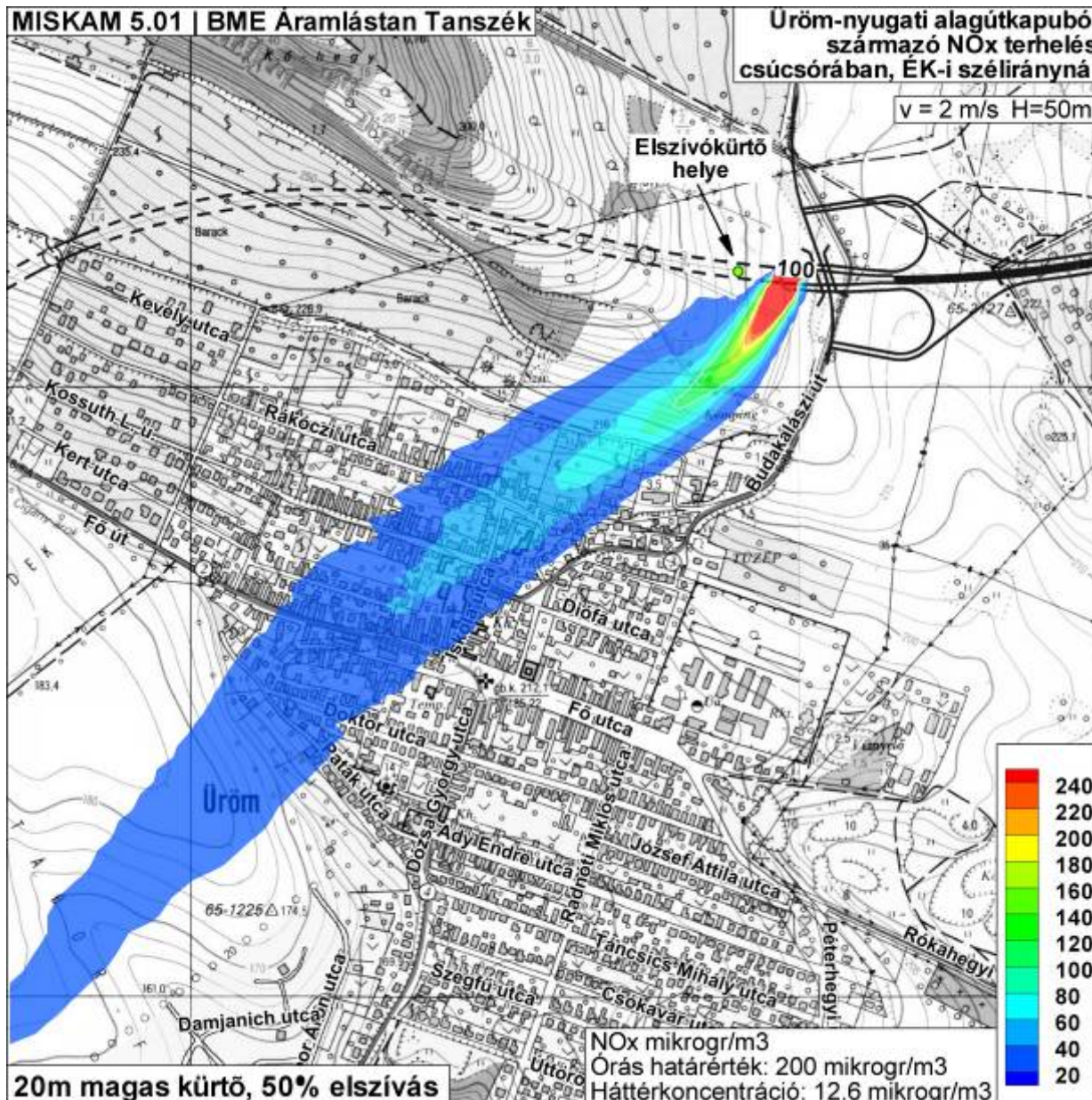
Az Ürömi csomópontban az alagútkapun kilépő szennyezettség kis sebességű északkeleti szélnél*

- **Elszívás nélkül**
- 50% elszívásával
- 100% elszívásával

* „legrosszabb eset”

Javaslatok – A kürtők működésének ellenőrzése

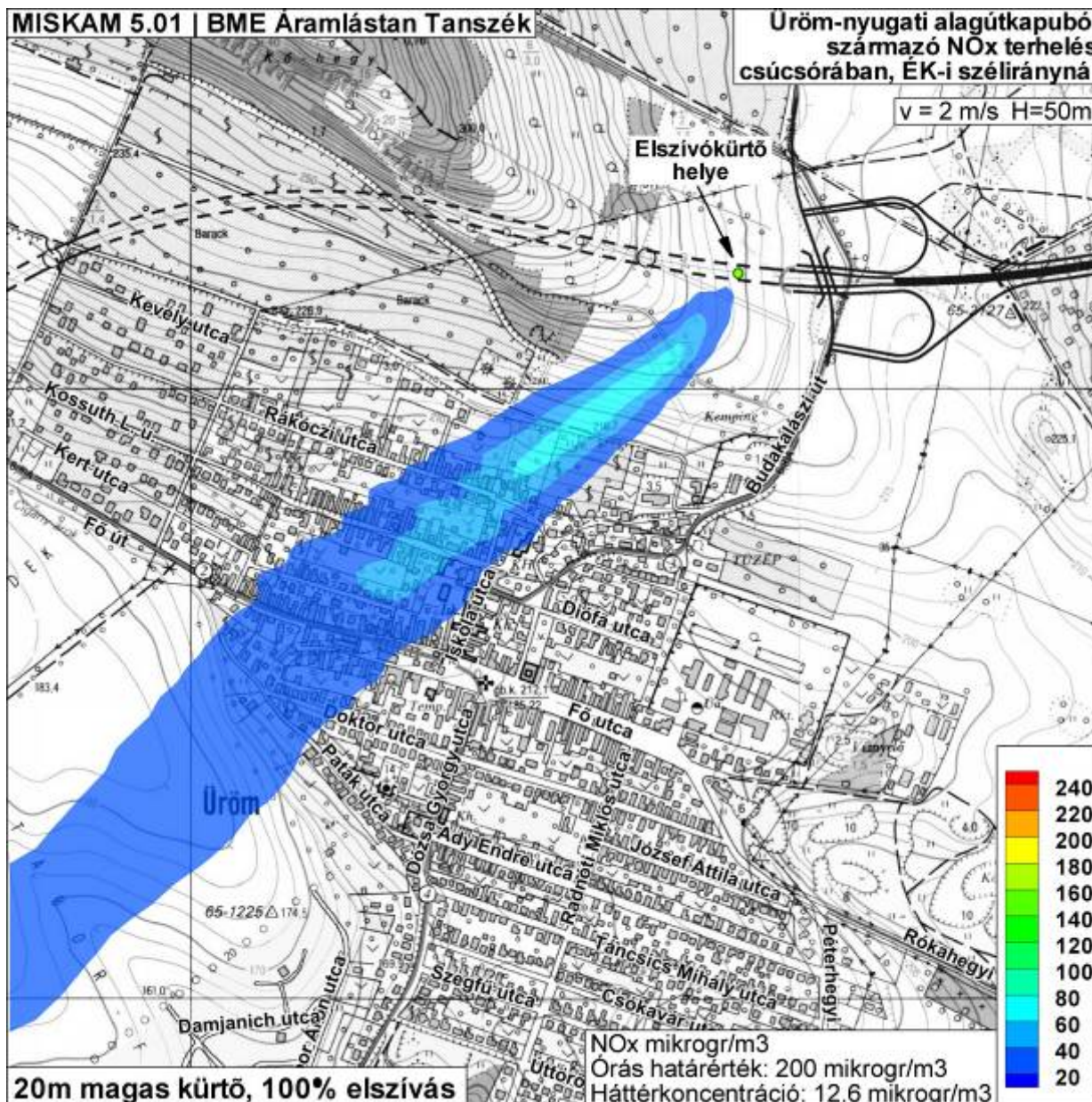
Az Ürömi csomópontban az alagútkapun kilépő szennyezettség kis sebességű északkeleti szélnél*

- Elszívás nélkül
- **50% elszívásával**
- 100% elszívásával

* „legrosszabb eset”

Javaslatok – A kürtők működésének ellenőrzése

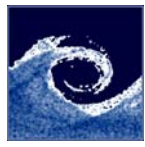

Az Ürömi csomópontban az alagútkapun kilépő szennyezettség **kis sebességű északkeleti szélnél***

- Elszívás nélkül
- 50% elszívásával
- **100% elszívásával**

Következtetés:
A megfelelő elszívás kiépítésével a határérték feletti terhelés teljesen megszüntethető.

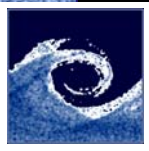
Tapasztalatok, összegzés

- **Felszíni vezetésnél** az autót 50-100 m-es környezetében határérték felett van a szennyeződés. *(Elsősorban NO_x , másodsorban PM_{10})*
- Kb. 300 m távolságban az útszakasz szennyező hatása már nem jelentős.
- Hidakon haladó utak esetében a nagyobb szélesebbesség miatt a felszínen alacsony koncentráció várható.
- **Alagútban történő vezetésnél** - ha a teljes szennyezőmennyiség az alagútkapun keresztül kerül a szabadba – több száz méteres szennyezőcsóvák alakulhatnak ki az alagútkapuk közelében.
- Ennek elkerülésére hosszú alagutakban szellőzőrendszer kiépítésére és a szennyezett levegő magas **kürtön** való kibocsátására van szükség.

A fent említett – ökölszabályszerű - megállapítások szélcsatorna vizsgálattal és numerikus szimulációval számszerűsíthetőek és a meteorológiai és földrajzi viszonyok hatását figyelembe véve pontosíthatóak.

Budapest University of Technology and Economics (BME)
Department of Fluid Mechanics

Köszönöm a figyelmet!

 Theodore von Kármán
Wind Tunnel Laboratory

Az M0 projekttel kapcsolatos információk elérhetőek honlapunkon is:

www.karman-wtl.com